

Emödy László: Petöfi-tanulmányok. Sátorlajújhely, 1923. Keresztény Sajtóvállalat nyomdája. 8-r. 180 l.

A Petöfi-centennárium gazdag termésének egyik rokonszenves hajtása ez a kis könyv. Emödy Dánielnek, Petöfi Pilvax-kávéházbeli jóbarátjának a fia írta, és ennek a közvetlen kapcsolatnak bizonyára nem kis része volt a kötet megszületésében: kettős kegyelet vezette benne a szerzőt. A vázlata fejlődéstörténet; ezen belül pedig alkalomszerű, lelkes versmagyarázatok sorozata, Gyulai, Salamon, Voinovich fölfogására alapítva, helyenként azokat bírálgatva vagy fiatalos akarással változtatgatva. Épen ez a fiatalos lelkesedés a vonzó benne. És ezen a szinten mérve a munkát, el kell ismernünk, hogy közlendőit nemcsak érdekesen, hanem élvezetesen tudja is előadni és megállapításai között van figyelemreméltó is. (Pl. a *claire obscure* P. leíró költészetében.) Fiatalos a nagyotmondó, de ki nem fejező jelzők használata (csodás, remek, páratlan), naiv egyik-másik ítélete («... a Tündérálom, amely címének megfelelően az ég közelségében született», vagy «jobb, de csak közepesen jó a Szilaj Pista.») Petöfi ünnepi esztendejében azonban jól esik ezt a fiatalos és nem tartalom nélkül való nekibuzdulást följegyezni.

—LS.

Dr. Gopcsa László: Gárdonyi Géza élete és legelső írásai. Budapest, Pfeifer, 1923. K. 8-r. 86 l.

Ez a kis füzet két részre válik. Az első, kisebbik fele (5—34. l.) az «életrajz», a másik (35—86) Gárdonyi ifjúkori szépirodalmi kísérletei, egy megemlékezés és öt rövid humoreszk. Még jóval Gárdonyi hírlapíróskodása előtt, 1879-től kezdve, jelentek meg, s a kis füzetnek határozottan legnagyobb érdeme az, hogy közzétette ezeket a ma már nehezen hozzáférhető, sőt elfelejtett apróságokat.

A bevezető rész nem akar a költő rendszeres életrajza lenni, hanem részben gyermek- és ifjúkorának ma már feledésbe merült mozzanatait tárja föl s Gárdonyinak ekkor biznyitványát nyomtatja le, részben azokat a benyomásokat örökíti meg, melyeket a szerző, Gárdonyi jó barátja, egri látogatásai alkalmával szerzett. Ez utóbbiaknak nincs nagy jelentőségük: csupa apró, alig jellemző vonás. Becsesebbek az író ifjúkorára vonatkozó följegyzések: itt sok olyan mozzanatot és adatot gyűjtött össze Gopcsa, amelyek egyszerűen megírt, nagyobb követelések nélkül föllépő könyvének adnak súlyt.

K. K. J.